

НАСТАВНИ-НАУЧНОМ ВЕЋУ
ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ		
ПРИМЉЕНО: 29.04.2026		
Орг. јед.	Број	Примак
	782/1	

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА РЕИЗБОР ДР ЈЕЛЕНЕ ДИМИТРИЈЕВИЋ У НАУЧНО ЗВАЊЕ НАУЧНИ САРАДНИК

На седници научно-наставног већа Филозофског факултета Универзитета у Београду одржаној 9. Априла 2026. године именовани смо у комисију за реизбор др Јелене Димитријевић у научно звање научни сарадник.

Прегледом материјала који нам је достављен, као и на основу увида у њен научни рад и публикације, Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Београду подносимо овај извештај.

1. ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Име и презиме: Јелена Димитријевић

Година рођења: 1990

Радни статус: запослен/незапослен

Назив институције у којој је запослен: Институт за филозофију, Филозофски факултет,
Универзитет у Београду

Претходна запослења: /

Образовање

Основне академске студије: 2009-2013, Филозофски факултет, Универзитет у Београду

Одбрањен мастер или магистарски рад: 2014, Филозофски факултет, Универзитет у Београду

Одбрањена докторска дисертација: 2021, Филозофски факултет, Универзитет у Београду

Постојеће научно звање: научни сарадник

Научно звање које се тражи: научни сарадник

Датуми избора у стечена научна звања (укључујући и постојеће)

научни сарадник: 4.11.2021.

Област науке у којој се тражи звање: друштвене науке

Грана науке у којој се тражи звање: филозофија

Научна дисциплина у којој се тражи звање: филозофија

Назив матичног научног одбора којем се захтев упућује: МНО за филозофију, психологију,
педагогију и социологију

Стручна биографија

Јелена Димитријевић је рођена 20.02.1990. године у Сплиту. Све нивое академских студија завршила је на одељењу за филозофију на Филозофском факултету Универзитета у Београду са узуетним успехом. Докторску дисертацију под називом *Филозофски аспекти проблема Максвеловог демона* одбранила је 2021 године.

Од 1.3.2018. године запослена је на Институту за филозофију Филозофског факултета Универзитета у Београду, а у звање научног сарадника изабрана је 4.11.2021. године. Током

основних и мастер студија била је стипендиста. Била је ангажована на пројекту *Логичко-епистемолошки основи науке и метафизике*. У периоду од 2018. До 2020. године учествовала је у извођењу наставе на предмету наука и рационалност.

Ауторка је бројних научних радова објављених у престижним домаћим и међународним часописима, првенствено из области филозофије науке, етике и социјалне епистемологије. Излагала је на бројним научним скуповима у земљи и иностранству и учествовала у организацији конференција, укључујући серију скупова *Морална одговорност и проблеми савременог друштва*, као и међународну конференцију *Genome editing: biomedical and ethical perspectives* организовану 2017. Године у Београду. Рецензирала је рад у тематском зборнику *Објашњење и разумевање у филозофији и науци* припремљено у коиздаваштву Филозофског Факултета Универзитета у Београду и Српске академије наука и уметности (САНУ).

2. ПРЕГЛЕД НАУЧНЕ АКТИВНОСТИ

Научна дисциплина: филозофија (филозофија науке, етика и социјална епистемологија).

Методолошки приступ: Аналитичка и критичка филозофска анализа појмова, аргумената и теоријских оквира који се односе на филозофију науке, етику и социјалну епистемологију. Полази се од пажљивог разјашњавања кључних појмова и претпоставки које обликују научно знање и етичке импликације. У истраживању се користе методе концептуалне анализе, аргументативне реконструкције и критичког преиспитивања постојећих теорија, настојећи да се идентификују њихове епистемолошке и нормативне основе, као и ограничења.

Поред тога, овај приступ укључује и интердисциплинарну перспективу, ослањајући се на увиде из савремене филозофије науке, етике и социјалне епистемологије, али и на резултате емпиријских истраживања у науци и друштвеним наукама када су они релевантни за филозофску анализу. Посебна пажња посвећује се друштвеним и институционалним условима производње знања, питањима одговорности, са циљем да се допринесе бољем разумевању односа између науке, знања и друштва.

Синтетички преглед научне активности: У оцењиваном периоду научна активност др Јелене Димитријевић била је усмерена на неколико истраживачких праваца: филозофију науке, етику као и социјалну епистемологију, са посебним интересовањем за филозофске аспекте савремене физике, проблеме моралне одговорности и епистемичке ауторитете у науци и друштву. У својим радовима она анализира теме као што су природа времена у контексту класичне и модерне физике, као и филозофске импликације концепата из физике. Њена истраживања обухватају и критичку анализу питања моралне одговорности у правном контексту, укључујући улогу судија и однос између закона, морала и правичности, као и анализу појмова казне и освете.

Поред тога, у оквиру социјалне епистемологије бави се проблемима епистемичког ауторитета, експертизе и такозваног „епистемичког упадања“ (epistemic trespassing), анализирајући границе компетенције у научном и јавном дискурсу. Кроз ова истраживања др Димитријевић повезује анализу савремених научних теорија са ширим епистемолошким и етичким питањима, доприносећи интердисциплинарном дијалогу између филозофије, науке и друштва.

Истраживачки правци:

1. Филозофија науке

У области филозофије науке др Јелена Димитријевић бави се филозофским аспектима савремене физике, посебно питањима времена, информације и односа између посматрача и физичких теорија. Овим темама посвећен је рад „*Кантово и Ајнштајново схватање времена*“ (2026).

2. Етика

У области етике истраживања др Димитријевић усмерена су на питања моралне одговорности, односа права и морала, као и на етичке аспекте савремених научних и технолошких пракси. У раду „*Морална одговорност судија: да ли судија треба да донесу пресуду у складу са законом уколико би примена тог закона била неморална?*“ (2024) анализира се проблем моралне одговорности судија у случајевима када примена закона доводи до морално спорних исхода, док се у раду „*Злочин, казна и освета: анализа сличности и разлика појмова казне и освете*“ (2025) разматрају концептуалне разлике између казне и освете.

3. Социјална епистемологија

У области социјалне епистемологије, заједно са коауторима (Павличић, Вучковић, Недељковић, Ђорђевић и Тешић), др Димитријевић бави се питањима експертизе, епистемичког ауторитета и граница компетенције у научном и јавном дискурсу. Овим темама посвећен је коауторски рад „*Friend or Foe? Rethinking Epistemic Trespassing*“ (2024), у којем се анализира феномен епистемичког упадања и разматрају услови под којима је прелазак граница сопствене стручности епистемички оправдан или проблематичан.

4. ПРИКАЗ НАЈЗНАЧАЈНИЈИХ РЕЗУЛТАТА

Најзначајнији резултат за оцењивани период

У раду „*Friend or Foe? Rethinking Epistemic Trespassing*“ ауторке Јелене Димитријевић у сарадњи са Јеленом Павличић, Александром Вучковић, Страхињом Ђорђевићем, Адамом Недељковићем и Жељком Тешићем, бави се дубинском анализом феномена **епистемског** преласка граница стручности („epistemic trespassing“) у академском и професионалном контексту. Рад систематски разматра ситуације у којима стручњаци дају мишљења ван свог непосредног поља компетенције, истичући етичке и практичне импликације таквих поступака.

Најзначајнији резултат рада је теоријски оквир за процену епистемског преласка граница, који омогућава прецизну разлику између конструктивног доприноса и некритичког наметања стручног ауторитета. Ово омогућава да се развије боље разумевање како стручњаци могу одговорно да учествују у дискусијама ван своје специјалности, што има директне импликације за етичко доношење одлука у науци, јавном саветовању и политици.

Рад је значајан јер нуди јасан методолошки приступ и концептуални алат који је применљив у различитим дисциплинама, а истовремено доприноси развоју епистемске етике и филозофије науке, што представља врло значајан научни допринос ауторке у области интердисциплинарног истраживања.

5. ПОКАЗАТЕЉИ УСПЕХА У НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОМ РАДУ

a. Утицајност

На основу података из информационог система е-Науке, укупна цитираност радова Јелене Димитријевић показује да је њен научни рад препознат у научним круговима. У бази *Scopus* Забележено је укупно **14** цитата за радове реферисане у сервисима, са **x-индексом 3**, што указује на доследан раст утицајности и релевантности њених истраживања.

b. Међународна научна сарадња

c. Руковођење пројектима и потпројектима (радним пакетима)

d. Уређивање научних публикација

e. Предавања по позиву (осим на конференцијама)

1.6.2021. „Филозофски аспекти проблема Максвеловог демона“, Институт за нуклеарне науке Винча, Београд.

f. Рецензирање пројеката и научних резултата

Рецензирала је рад (M63) у тематском зборнику *Објашњење и разумевање у филозофији и науци* припремљено у коиздаваштву Филозофског Факултета Универзитета у Београду и Српске академије наука и уметности (САНУ).

g. Образовање научних кадрова

Развој научног подмлатка кроз коауторски рад

Кандидаткиња је активно учествовала у развоју научног подмлатка кроз истраживачку сарадњу и објављивање коауторског рада „Friend or Foe? Rethinking Epistemic Trespassing“ (2023) са колегама Александром Вучковић, и Жељком Тешићем док су били докторанди.

Развој научног подмлатка кроз учешће у настави

Кандидаткиња је у периоду од 2018 до 2020. Године учествовала у извођењу наставе на предмету наука и рационалност.

h. Награде и признања

i. Допринос развоју одговарајућег научног правца

Др Јелена Димитријевић је својим научним радом након одбране докторске дисертације дала значајан допринос развоју филозофског правца који обухвата епистемологију, етику и филозофију права. У својим радовима, у којима је јасно позиционирана као водећи аутор, независно од менторства, развила је нове концептуалне оквире и интердисциплинарне приступе. Радови као што су „Kantovo i Ajnštajново shvatanje vremena“ (2026) и „Zločin, kazna i osveta“ (2025) показују њену способност да прошири методолошке и теоријске аспекте

одговарајуће научне области, истовремено интегришући различите перспективе и примењујући их на актуелне филозофске и етичке проблеме.

Посебан значај имају њени радови „Moralna odgovornost sudija“ (2024) и коауторски рад „Friend or Foe? Rethinking Epistemic Trespassing“ (2023), који развијају нова теоријска и практична решења у области етичке одговорности и епистемске етике. Ови резултати показују да је др Димитријевић допринела јачању научног дијалога, међународној видљивости и утицају у својој дисциплини, потврђујући њену позицију као истакнутог истраживача и водећег аутора у развоју одговарајућег научног правца.

6. БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Од стицања звања научни сарадник (2021)

Напомена: Категоризација научних радова извршена је у складу са системом е-Наука (јединствен информациони систем научне делатности Републике Србије).

M21a+

- Pavličić, J., Dimitrijević, J., Vučković, A., Đorđević, S., Nedeljković, A., & Tešić, Ž. (2024). Friend or foe? Rethinking epistemic trespassing. *Social Epistemology*, 38(2), 249-266. DOI: 10.1080/02691728.2023.2286255

Поена: $20/(1+0.2(6-5))=16,6$

M24

- Dimitrijević, J. (2024). Moralna odgovornost sudija: da li sudija treba da donesu presudu u skladu sa zakonom ukoliko bi primena tog zakona bila nemoralna?. *Theoria, Beograd*, 67(4), 219-228. DOI: 10.2298/THEO2404219D
- Dimitrijević, J. (2025). Zločin, kazna i osveta: analiza sličnosti i razlika pojmova kazne i osvete. *Theoria, Beograd*, 68(4), 253-262. DOI: <https://doi.org/10.2298/THEO2504253D>
- Dimitrijević, J. (2026). Kant's and Einstein's concept of time. *Theoria, Beograd*, 69(1), 121-129. DOI: [10.2298/THEO2601121D](https://doi.org/10.2298/THEO2601121D)

Поена: 12

M34

- Dimitrijević, J. (2023). Born to succeed: CRISPR-Cas9 designed babies and the problem of free choice and authentic life. U: *International Chair in Bioethics 15th World Conference on Bioethics, Medical Ethics and Health Law*, Porto, Portugal | 16-19 October, 2023, aculty of Medicine of the University of Porto, WMA cooperating centre., Book of abstracts, 2023, str. 82. ISBN: 978-989-54596-9-8. <https://reff.f.bg.ac.rs/handle/123456789/8255>

Поена: 0.5

M64

- Dimitrijević, J. (2022). Antiknjiga: kako nas sve ono što ne pročitamo između redova podstiče da pišemo. U: *knjiga apstrakata: 63. godišnji simpozij Hrvatskog filozofskog društva BIBLIOZOFIJA: KNJIGA U FILOZOFIJI I FILOZOFIJA KNJIGE*, Zagreb, str. 42. SBN 978-953-164-217-0.
- Dimitrijević, J. (2023). Moralna odgovornost sudija: da li sudija treba da donese presudu u skladu sa zakonom ukoliko bi primena tog zakona bila nemoralna? [The Moral

Responsibility of the Judges: Should Judges Enforce the Law Even if the Implementation of That Law Would Be Immoral?] U: *Knjiga apstrakata: Okrugli sto: Moralna odgovornost i problemi savremenog društva*, Institut za filozofiju, Filozofski Fakultet, Univerzitet u Beogradu, str. 15.

ISBN 978-86-6427-272-8

- Dimitrijević, J. (2024). Zločin, kazna i osveta: analiza sličnosti i razlika pojmova kazne i osвете [Crime, Punishment, and Revenge: An Analysis of the Similarities and Differences Between the Concepts of Punishment and Revenge]. U: *Knjiga apstrakata: Naučni skup Moralna odgovornost i problemi savremenog društva II „Društveni, moralni i pravni aspekti kazne“*; Institut za filozofiju, Knjiga apstrakata, Beograd: Institut za filozofiju, Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu, str. 16-17. ISBN: 978-86-6427-325-1. <https://reff.f.bg.ac.rs/handle/123456789/8254>
- Dimitrijević, J. (2025). Kako institucije oblikuju moralno odlučivanje: filozofska analiza uticaja strukture institucija na dehumanizaciju, komunikaciju i saradnju [How Institutions Shape Moral Decision-Making: A Philosophical Analysis of the Influence of Institutional Structure on Dehumanization, Communication, and Cooperation]. U: *Knjiga apstrakata: Moralna odgovornost i problemi savremenog društva III „Odgovornost i rasuđivanje: epistemički, moralni i društveni aspekti“* Beograd, str. 20-21. ISBN 978-86-6427-349-7

Поена: 2

Претходни период

M14

- Pavlović, S., Ugrin, M., Mičić, S., Gašić, J., Dimitrijević, J., Bartzeko, U. (2018). Using Genetics for Enhancement (Liberal Eugenics). In *Clinical Ethics At the Crossroads of Genetic and Reproductive Technologies* (pp. 335-366). Academic Press. DOI: [10.1016/b978-0-12-813764-2.00015-5](https://doi.org/10.1016/b978-0-12-813764-2.00015-5)

M21

- Ćirković, M., Dimitrijević, J. (2018). Putting the cart before the horse: co-evolution of the universe and observers as an explanatory hypothesis. *Foundations of Science* 23.3: 427-442. DOI: [10.1007/s10699-017-9532-0](https://doi.org/10.1007/s10699-017-9532-0)

M34

- Dimitrijević, J. (2017). Tailoring our biology with molecular scissors: Gene editing and evolution. U: *Genome editing: biomedical and ethical perspectives*, Avgust 20-21, 2017, Beograd, Srbija.
- Dimitrijević, J. (2018). Mindreading report: could the interpretation of neuroimaging by fMRI cause threat to cognitive privacy? U: *UNESCO Chair in Bioethics 13th World Conference Bioethics, Medical Ethics and Health Law*, Novembar 27-29, 2018, Jerusalem, Izrael.
- Dimitrijević, J. (2021). Cognitive enhancement in the light of the brave new world: neither the great risk, neither the great threat. U: *Enhancement: Cognitive, Moral and Mood; Part II*, The Center for the Study of Bioethics and Wellcome Centre for Ethics and Humanities, University of Oxford, Beograd, Srbija.

M70

- Dimitrijević, J. Z. (2020). *Philosophical aspects of the problem of Maxwell's demon* (Doctoral dissertation, University of Belgrade (Serbia)).

7. КВАНТИФИКАЦИЈА НАУЧНИХ РЕЗУЛТАТА КАНДИДАТА

Врста резултата	Вредност резултата (Прилог 2)	Укупан број резултата (укупан број резултата који подлежу нормирању)	Укупан број бодова (укупан број бодова након нормирања)
M21a+	20	1	16.6
M24	4	3	12
M34	0.5	1	0.5
M64	0.5	4	2
УКУПНО		9	31.1

Поређење са минималним квантитативним условима за избор у тражено научно звање

Диференцијални услов за оцењивани период за избор у научно звање: научни сарадник	Неопходно	Остварени нормирани број бодова
Укупно	16	31.1
Обавезни : M21+M22+M23+M24+M41+M42+M51+M52	6	28.6

6. ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

На основу прегледа резултата и анализе приложеног материјала о научно-истраживачком раду др Јелене Димитријевић, Комисија је закључила да кандидаткиња испуњава и премашује квантитативне и квалитативне услове за реизбор у звање научног сарадника у области друштвених наука – филозофија. Списак радова др Јелене Димитријевић од тренутка добијања звања 2021. године до данас чини 9 научних резултата, који носе укупно 31.1 бодова, од тога у групацији Обавезни остварено је 28.6 бодова, што знатно више од неопходних 6 бодова. Уз испуњење квантитативних критеријума, кандидаткиња остварује значајан квалитативни допринос развоју науке кроз организацију научних скупова, учешће у писању пројеката, предавања по позиву и рецензентски рад.

Имајући у виду испуњеност квантитативних и квалитативних услова за стицање научних звања, Комисија са задовољством предлаже реизбор др Јелене Димитријевић у научно звање **НАУЧНИ САРАДНИК**.

Београд, 23.4.2026. године

Чланови комисије:

Проф. др Слободан Перовић, редовни професор
Филозофски факултет, Универзитет у Београду

др Јелена Павличић Церовић, научни сарадник
Институт за филозофију, Филозофски факултет, Универзитет у Београду



др Јанко Нешић, виши научни сарадник
Институт Друштвених наука, Универзитет у Београду

